

Onderwerp Huishoudelijke hulp - toekomstige opzet

Steller D. van der Wal

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon (050) 367 60 37 Bijlage(n) 3

Ons kenmerk

Datum 31-3-2021 Uw brief van

Uw kenmerk -

Geachte heer, mevrouw,

De huishoudelijke hulp biedt ruim vierduizend mensen in deze gemeente ondersteuning bij het huishouden. Zo blijft hun huis schoon en leefbaar en kunnen sociale contacten onderhouden blijven. Daarvoor organiseren en bekostigen wij de uitvoering van de huishoudelijke hulp.

Met het oog op een inkooptraject voor de periode vanaf 1 januari 2023 willen we graag met uw raad in gesprek over de gewenste toekomstige opzet.

Daarmee komen we ook onze eerdere toezegging na om op een later moment door te spreken over de inrichtingsvarianten huishoudelijke hulp inclusief de resultaten van de gebiedsgerichte aanbesteding Wmo en het cliënttevredenheidsonderzoek. Deze afspraak hebben wij gemaakt op 7 mei 2019 naar aanleiding van de bespreking van het rapport 'Organisatie huishoudelijke hulp' van KPMG.

Voor het gesprek over de toekomst van huishoudelijke hulp met uw raad hebben we de bijgevoegde nota 'Toekomst Huishoudelijke Hulp Groningen' geschreven.

Ervaringen met open house en gebiedsgericht contracteren

In de nota hebben we de uitkomsten van het onderzoek 'Organisatie huishoudelijke hulp' meegenomen. In dit onderzoek zijn de varianten werknemerscoöperatie, personeelsstichting, gemeentelijke thuiszorgorganisatie, gebiedsgerichte contractering en open house nader verkend. Gebiedsgericht contracteren en de huidige praktijk van open house kwamen hierin als meest positieve opties naar voren. Het college heeft deze aanbevelingen overgenomen en gelet hierop en de discussie die hierover met uw raad is gevoerd, besloten deze beide varianten in de nota verder uit te werken.

Het laatste cliëntervaringsonderzoek over kalenderjaar 2019 geeft een beeld van de beleving van inwoners van beide vormen. In dit kwalitatieve onderzoek zijn via interviews met inwoners de ervaringen met de huishoudelijke hulp (open house) en de Wmo begeleiding (gebiedsgericht contracteren) opgehaald. Uit dit onderzoek komt een overwegend positief beeld naar voren.

Meer keuzemogelijkheden

Naast een keuze tussen gebiedsgericht contracteren of open house zijn er meer keuzemogelijkheden bij de opzet van de huishoudelijke hulp.

In de bijgevoegde nota gaan we daar op in.

Voor een optimale bespreking met uw raad geven we in de nota allereerst een beeld van de opzet van de huishoudelijke hulp in het verleden en het heden.

Vervolgens nemen we u mee in de ontwikkelingen die op dit moment spelen en de toekomstige opgaven.

Daarna geven we u een breed beeld van alle mogelijkheden bij de opzet van de huishoudelijke hulp met een inschatting van de gevolgen voor inwoners, aanbieders, WIJ Groningen en de gemeente.

Bij alle mogelijkheden is een zeer indicatieve inschatting van de financiële gevolgen opgenomen. Dit komt omdat er bij de berekening allerlei aannames zijn gedaan. Desondanks zijn de inschattingen opgenomen om een gevoel te krijgen bij de financiële impact van de maatregelen.

Tot slot hebben we een aantal varianten beschreven waarin een aantal mogelijkheden zijn gecombineerd.

Opgave

Rekening houdend met de ontwikkelingen en toekomstige opgave is de grote vraag hoe we de huishoudelijke hulp toekomstbestendig organiseren.

De prognoses van de groei van het aantal 75-jarigen en ouder maken duidelijk dat de druk op de huishoudelijke hulp de komende jaren zal toenemen.

Mogelijk komt daar bovenop de groei vanwege langer thuis wonen, de

toename van het aantal alleenstaanden, de afname van het aantal

mantelzorgers en na-ijl effecten van de invoering van het abonnementstarief.

Er zijn keuzes nodig voor een toekomstbestendige opzet. Een opzet die beschikbaar is voor alle inwoners die dat nodig hebben. Daarbij gaat het specifiek om fysiek kwetsbare inwoners met een geringe zelf- en samenredzaamheid en geringe financiële mogelijkheden.

Dit betekent dat het van belang is om te investeren in preventie gericht op (het behoud van) fysieke fitheid. Dit heeft als bijkomend voordeel een verbetering van de zelfredzaamheid en ervaren gezondheid en kwaliteit van leven. Door de toegenomen zelfredzaamheid zijn mensen op een later moment of niet meer aangewezen op huishoudelijke hulp.

Daarnaast blijft de signalering van (over)belasting van mantelzorgers en kwetsbaarheid van ouderen van belang (eenzaamheid, dementie). De signalering kan via het eigen netwerk en diverse aanbieders van zorg en ondersteuning; waaronder de aanbieders van huishoudelijke hulp.

Voor de inwoners die dat nodig hebben is kwalitatief goede huishoudelijke hulp van belang. Daarbij is de uitdaging om grip te krijgen op de kosten, zodat deze betaalbaar blijft voor de gemeente en daarmee toegankelijk blijft voor wie dat nodig heeft.

Varianten

Rekening houdend met de toekomstige opgave hebben wij een voorkeur voor variant drie die uitgaat van een gebiedsgerichte contractering.

Hierdoor wordt de samenwerking tussen WIJ Groningen en de geselecteerde hoofdaanbieder makkelijker in de zin dat zij weten naar wie zij kunnen doorverwijzen en met wie zij moeten samenwerken.

Ook wordt de samenwerking tussen het GON en de geselecteerde hoofdaanbieder makkelijker. Dit is van belang bij het signaleren door de huishoudelijke hulpen van overbelasting van mantelzorgers en kwetsbaarheid van ouderen.

Verder werkt de selectie van een hoofdaanbieder per gebied in de hand dat de aanbieders het gebied met alle voorliggende voorzieningen goed kennen en inwoners daarop kunnen attenderen (bijvoorbeeld de klaverjasclub in het buurthuis en de ontmoetingsplek verderop).

Door dit alles kunnen we de inwoners uiteindelijk beter ondersteunen.

We hebben inmiddels als gemeente ervaring opgedaan met gebiedsgerichte contractering bij de Wmo begeleiding (GON). Onze eerste bevindingen daarmee zijn positief. Ook het laatste cliëntervaringsonderzoek geeft een positief beeld.

Variant drie combineert de gebiedsgerichte contractering met populatie-financiering. Daarbij ontvangen aanbieders een afgebakend budget voor hun gebied met de taak om huishoudelijke hulp voor alle inwoners van hun gebied te verzorgen.

Een te overwegen mogelijkheid bij deze variant is de toegang bij de aanbieders te beleggen. In dat geval kunnen inwoners direct terecht bij de aanbieders waardoor de toegang tot de ondersteuning verkort en vereenvoudigd wordt. Daarbij blijft samenwerking met WIJ Groningen belangrijk. Wanneer aanbieders signaleren dat de ondersteuningsvraag meervoudig en dus breder is vraagt dit om de inzet van WIJ Groningen. Wanneer de toegang door de aanbieders wordt uitgevoerd is het van belang dat de gemeente controleert of inwoners de hulp krijgen die ze nodig hebben. Dit kan via regelmatige steekproeven, een schouw door een onafhankelijke organisatie op het resultaat schoon huis en ervaringen en/of klachten van gebruikers. Daarnaast kunnen inwoners gebruik maken van de mogelijkheid van bezwaar en beroep op de geïndiceerde ondersteuning.

Wij willen overigens zowel met aanbieders als WIJ Groningen nader in gesprek over dit punt. Vragen daarbij zijn of aanbieders goed in staat zijn om meervoudige ondersteuningsvragen te signaleren. Ook willen we stilstaan bij de vereiste samenwerking tussen WIJ Groningen en de aanbieders en ophalen waar deze volgens hen aan moet voldoen.

Afhankelijk van de uitkomsten kan de slotsom zijn dat deze mogelijkheid afvalt en niet meer gecombineerd wordt met de overige mogelijkheden van variant 3.

Tot slot wordt bij deze variant ingezet op herstelgerichte zorg. Met deze interventie kiezen we voor een actieve vorm van ondersteuning die mensen helpt hun zelfredzaamheid te vergroten.

Adviesraad sociaal domein Groningen

Voorafgaand aan onze besluitvorming over de bijgevoegde nota hebben de ambtelijk medewerkers de Adviesraad sociaal domein Groningen (voortaan aangehaald als adviesraad) gevraagd te reageren op een ambtelijke concept versie van de bijgevoegde nota. Een beknopte weergave van de reactie van de adviesraad met onze beantwoording is als bijlage aan deze brief toegevoegd. Verder hebben wij de gehele reactie van de adviesraad ook als bijlage toegevoegd.

Vervolg

In overleg met de agendacommissie van uw raad hebben we afgesproken op 14 april tijdens een beeldvormende bijeenkomst stil te staan bij de bijgevoegde nota. Vervolgens volgt op 21 april een meningsvormende bespreking waarbij we in opiniërende zin spreken over de toekomst van de huishoudelijke hulp.

Na deze bijeenkomsten willen we in het tweede kwartaal van 2021 de nota bespreken met de aanbieders van huishoudelijke hulp om hun reactie op het geheel op te halen. Ook willen we een nadere verkenning met WIJ Groningen over het geheel.

Daarna willen we rond de zomervakantie van 2021 de eindbalans opmaken en een besluit nemen over de toekomstige opzet van de huishoudelijke hulp. Daarbij kunnen we eventuele landelijke ontwikkelingen met betrekking tot het abonnementstarief en de toenemende kosten voor de uitvoering van de Wmo meenemen.

Daarover willen we vervolgens opnieuw in gesprek met de adviesraad. Hierover informeren we uw raad na de zomervakantie van 2021.

Daarna kan een eventueel inkooptraject starten. Hierbij zullen wij rond de jaarwisseling uw raad schriftelijk informeren over de uitwerking van de koers voor de toekomst in het inkooptraject. Afhankelijk van de financiële uitwerking is mogelijk besluitvorming van uw raad nodig.

Vervolgens start in het eerste kwartaal van 2022 de daadwerkelijke inkoop. Over het verloop wordt uw raad mondeling geïnformeerd.

Planning is dat de gunning van de aanbieders in het tweede kwartaal van 2022 plaats vindt. Hierover wordt uw raad schriftelijk geïnformeerd.

Na de gunning volgt de voorbereiding op de implementatie per 1 januari 2023.

Wij vertrouwen er op uw raad hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

burgemeester,
Koen Schuiling

secretaris,
Christien Bronda

Deze brief is elektronisch aangemaakt en daarom niet ondertekend.